

ע"פ 32284/06/16 - תומר פלס נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ג 32284-06-16 פלס נ' מדינת ישראל

תיק חיצוני:

בפני כבוד הנשיאה ר. יפה כ"ץ - אב"ד

כבוד השופט י. עדן

כבוד השופטת ג. שלו

תומר פלס - ע"י ב"כ עוה"ד אבי חימי, משה וייס ואלון דוידוב

המערער

נגד

מדינת ישראל- ע"י המחלקה לחקירות שוטרים

המשיבה

פסק דין

השופטת גילת שלו:

נגד המערער, קצין במשטרת ישראל, הוגש כתב אישום בבית משפט השלום בבאר שבע, בו יוחסה לו ולשוטר נוסף (להלן- הנאשם 2) עבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות, ולנאשם 2 יוחסה בנוסף עבירה של שיבוש הליכי משפט. לאחר שמיעת הראיות, הרשיע בית המשפט קמא (כב' השופט ד"ר י. ליבדרו) את המערער בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, וזיכה את הנאשם 2 מהעבירות שיוחסו לו; בגזר הדין הוטלו על המערער עונש מאסר למשך חודשיים בעבודות שירות, מאסר על תנאי, ופיצוי בסך 5,000 ₪ למתלונן.

בפנינו ערעורו של המערער על הכרעת הדין ולחלופין על גזר הדין.

ההליך בבית המשפט קמא:

על פי כתב האישום, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, שירת המערער כקצין בילוש והנאשם 2 שירת כחוקר, בתחנת באר שבע (להלן- התחנה).

בתאריך 2.3.11 נעצר רונן סעדיה (להלן- המתלונן) בחשד להחזקת סם מסוכן לצריכה עצמית ועבירות נוספות, ונחקר כחשוד בתחנה. עם סיום חקירתו, הכניס המערער את המתלונן לעריכת שימוע טרם מעצר בחדר בתחנה, בנוכחות הנאשם 2; במהלך השימוע הכה המערער את המתלונן באגרופים לראש ולבטן ובבעיטות לרגליו, תוך שהפציר בו להודות במיוחס לו, והכל בעת שהמתלונן יושב על כסא כשהוא אזוק בידיו וברגליו, ובעוד הנאשם 2 עומד ומסתכל על המתרחש; כתוצאה ממעשים אלו, נגרמה למתלונן חבלה בפנים.

בסמוך לאחר מכן, ערך הנאשם 2 מזכר כוזב, ולפיו במהלך השימוע המתלונן חבט ראשו בקיר מספר פעמים, וזאת בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין.

המערער והנאשם 2 כפרו בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום, טענו כי המתלון לא הוכה על ידי מי מהם במהלך השימוע, אלא השתולל בחדר, קילל ואף הטיח את ראשו בקיר, וצינו כי יתכן והחבלות שצינו בכתב האישום נגרמו כתוצאה ממעשיו אלו, או מאירועים שקדמו לשימוע, או מאירועים שארעו לאחריו.

בהכרעת הדין קבע בית המשפט קמא, כי הוא החליט לקבל את גרסת המתלון ולדחות את גרסת הנאשמים, זאת תוך שקבע כי **"מצאתי את גרסתו של המתלון מהימנה ואותנטית בכל האמור לעובדות "ליבת" האירוע, הנתמכת בראיות חיצוניות נוספות"**.

בין היתר ציין בית המשפט קמא, כי המתלון חזר במספר הזדמנויות על "ליבת האירוע" באופן דומה, כי הסתירות שעלו מגרסאותיו ניתנות להסבר ואינן פוגעות במהימנותו, כי עדותו בדבר אופן התרחשות האירוע מתיישבת עם אופי החבלות שנגרמו לו, וכי עדותו של עו"ד גאוסקין, אשר ייצג אותו בהליך בו נעצר ובגינו נערך השימוע, מחזקת את גרסת המתלון, שכן עורך הדין ראה אותו ללא חבלות זמן קצר לפני השימוע, וכבר למחרת ראה את החבלות על גופו ודאג להציג בפני השופט שדן במעצרו.

עוד קבע בית המשפט קמא כי מצא את גרסאות הנאשמים כלא אמינות וציין כי **"לא התרשמתי לחיוב מעדותם של שני הנאשמים, ומאופן התפתחות גרסתם בחקירותיהם במח"ש ובהמשך בבית המשפט"**, פירט את הסתירות והתמיהות שמצא בגרסאותיהם, וקבע כי אינו מקבל את טענותיהם כי יכול וחבלותיו של המתלון נגרמו כתוצאה מהתנהגותו בחדר השימוע, או מאירועים שקרו בעת מעצרו או בעת הסעתו לבית המעצר.

על אף האמור, קבע בית המשפט קמא באשר לנאשם 2 כי לאור נוכחותו הסבילה בחדר במהלך האירוע, הוא אינו יכול להחשב כמבצע בצוותא או כמסייע למערער בעבירת התקיפה, ועל כן זיכה אותו מעבירה זו. אשר לעבירה של שיבוש הליכי משפט, קבע בית המשפט קמא כי קמה לנאשם 2 הגנה מן הצדק בנוגע לעבירה זו, ולכן ביטל באופן חלקי את כתב האישום, זאת מבלי להכריע לגופו של עניין בשאלה האם הנאשם 2 ביצע את העבירה אם לאו.

לאחר קבלת תסקיר של שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות, ולאחר שמיעת הטיעונים והראיות לעונש, דחה בית המשפט קמא את עתירת ההגנה ואת המלצת שירות המבחן לביטול הרשעתו של המערער, וגזר את דינו לעונשים שפורטו לעיל.

הטענות בערעור:

ב"כ המערער טען כי בית המשפט קמא טעה בכך שנתן אמון בגרסת המתלון ובכך שהרשיע את המערער על סמך עדות יחידה זו. לדבריו, המדובר במקרה המצדיק את התערבות ערכאת הערעור בממצאי עובדה ומהימנות שקבעה הערכאה הדיונית, מאחר שמתקיימים חלק מהחריגים שנקבעו בפסיקה לכלל אי ההתערבות.

בין היתר הפנה ב"כ המערער לסתירות ולתמיהות שעלו מגרסת המתלון, אשר לטעמו לא ניתן להן משקל מספק בהכרעת הדין, וטען כי הן אמורות היו להוביל למסקנה כי גרסת המתלון אינה אמינה, וכי לא ניתן לבסס עליה הרשעה בפלילים; עוד הפנה לחבלותיו של המתלון, אשר אינן מתיישבות עם טענותיו באשר לאופי והיקף התקיפה שהותקף

לכאורה ע"י המערער, וטען כי ממכלול הראיות שהובאו בפני בית המשפט קמא, יש לקבוע כי קיים ספק בנוגע למקור החבלות שנגרמו למתלונן; כן טען, כי מעבר לנדרש, המערער הצליח להציג מניע בגינו העליל נגדו המתלונן עלילת שווא.

לאור כל האמור, עתר ב"כ המערער לזיכוי המערער מהעבירה שיוחסה לו.

לחלופין, עתר ב"כ המערער לאמץ את המלצת שירות המבחן ולבטל את הרשעתו של המערער בדין, לאור נסיבותיו האישיות, השלכות ההרשעה על המשך תעסוקתו, קביעת בית המשפט קמא כי האירוע ארך דקות ספורות בלבד, חלוף הזמן הרב מעת האירוע והגשת כתב האישום בשיהוי. לחלופי חלופין, עתר הסנגור כי מהנימוקים האמורים יבוטל עונש המאסר שהוטל על המערער, ותחתיו יוטל עליו של"צ.

מנגד, ביקשה ב"כ המשיבה לסמוך ידיה על פסק הדין של בית המשפט קמא, וטענה כי אין מדובר במקרה חריג המאפשר התערבות בממצאי עובדה ומהימנות של הערכאה הדיונית.

לטענתה, מעבר לכך שבית המשפט קמא התרשם באופן ישיר מעדותו של המתלונן, הוא התייחס לכל הסתירות שהציגה ההגנה בעדותו, ודחה אותן בהכרעת דין מנומקת; בנוסף, טענה כי בית המשפט קמא לא הסתפק בעדות המתלונן, ומצא לה חיזוק בראיות נוספות דוגמת עדותו של עו"ד גאוסקין, או אופי החבלות שנגרמו לו, שלשיטתה אין יכולות להגרם אלא מתקיפה כפי שתאר המתלונן; וכן הפנתה לכך שבית המשפט קמא אף מצא את גרסאות הנאשמים בפניו לא אמינות ורצופות סתירות.

אשר לגזר הדין, טענה ב"כ המשיבה כי אין מקום לבטל את הרשעתו של המערער, תוך הפניה לפסיקה מתאימה, וכי אין עילה להתערבות בעונשו.

דין והכרעה:

על פי כלל אי ההתערבות שנקבע בפסיקה, אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בממצאי עובדה ומהימנות שנקבעו ע"י הערכאה הדיונית, זאת משום היתרון שיש לערכאה הדיונית על פני ערכאת הערעור, הנובע מכך שהעדים העידו בפניה, כך שביכולתה להתרשם מהם באופן בלתי אמצעי, ממהימנותם, מאופן מסירת עדותם, וממכלול "אותות האמת" שעלו מעדותם.

יחד עם זאת, במהלך השנים נקבעו לכלל האמור מספר חריגים, המתייחסים למקרים בהם ניתן לומר כי נשלל יתרונה המובנה של הערכאה הדיונית על פני ערכאת הערעור, ובהתקיימם תשקול ערכאת הערעור התערבות בממצאי עובדה ובקביעת מהימנות.

בע"פ 8146/09 **אבשלום נ' מדינת ישראל ואח'** (8.9.11) (להלן - עניין **אבשלום**), מנה כב' השופט עמית את החריגים לכלל כפי שגובשו במהלך השנים בפסיקה, ובין היתר צוינו החריגים הבאים הרלוונטיים לענייננו: כאשר ממצאי הערכאה הדיונית מתבססים על שיקולים שבהגיון ובשכל ישר, או על סבירותה של עדות; כאשר מדובר במסקנות,

להבדיל מעובדות; כאשר הערכאה הדיונית התעלמה לחלוטין מראיות, או לא שמה לב לפרטים מהותיים בחומר הראיות; כאשר הערכאה הדיונית התעלמה מסתירות מהותיות בעדות עליה נסמכה, או מסתירות בין העדות עליה נסמכה לבין עדויות אחרות; כאשר הערכאה הדיונית אימצה גרסה מופרכת וחסרת הגיון; כאשר נפלה טעות מהותית או טעות בולטת לעין בהערכת המהימנות.

וכך, ניתן למצוא בפסיקה מקרים בהם החליטה ערכאת הערעור להתערב בהחלטות הערכאה הדיונית ולהפכן, על אף שההחלטות נשענו על ממצאי מהימנות ועובדה, ועל התרשמות הערכאה הדיונית במישרין מן העדים (ראו למשל - ע"פ 6890/04 **מדינת ישראל נ' בלאוסוב** (13.9.05) - מקרה בו הערכאה הדיונית בדעת רוב, נתנה אמון בעדות המתלוננת על פני עדות הנאשם ועדים נוספים; ע"פ 892/07 **גרנדיבסקי נ' מדינת ישראל** (26.5.08) - מקרה בו הערכאה הדיונית אימצה את אחת מגרסאות העד העיקרי במלואה וביססה זאת על מספר נימוקים; ע"פ 3435/13 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (8.5.14) - מקרה בו הערכאה הדיונית קבעה כי עדות המתלוננת הותירה רושם חיובי ביותר וזכתה לחיזוקים רבים, ואילו עדויות הנאשם ועדי ההגנה הותירו רושם שלילי ביותר).

להבנת אופן החלטת כלל אי ההתערבות, יפים דבריו של כב' השופט עמית בעניין **אבשלום**:

"כלל אי ההתערבות הוא אך תחילת הדרך של ערכאת הערעור אך לא סופה. קיימת מעין תנועת מטוטלת הסמויה מעינו של הקורא, בין כלל אי ההתערבות לבין בחינת ערכאת הערעור את חומר הראיות שבפניה, וכאשר נמצא כי פסק הדין של הערכאה הדיונית מעוגן בחומר הראיות, אזי נעשה שימוש בכלל. כלל אי ההתערבות לא חוסם א-פריורי את דרכה של ערכאת הערעור מלבחון את חומר הראיות. גם מקום בו יכתב בפסק הדין של הערכאה המבררת כי בית המשפט האמין לעד פלוגי, אין זה סוף פסוק, אם וככל שהערכאה הדיונית לא תגבה את התרשמותה בחומר הראיות או בהנמקה משכנעת".

בענייננו, אני סבורה כי בית המשפט קמא לא נתן משקל ראוי לסתירות ולתמיהות בעדותו של המתלונן ולסתירות בינה לבין ראיות אחרות, זאת בשונה מהאופן בו בחן את עדויות הנאשמים; הסיק מסקנות שאינן מחויבות המציאות מתוך החבלות שנגרמו למתלונן, תוך התעלמות מקיומם של הסברים סבירים חלופיים לאותן חבלות; והתעלם מקיומה של אפשרות, שאינה בלתי סבירה בהתחשב בנסיבות האירוע ובזהות המעורבים, כי המתלונן העליל נגד המערער עלילת שווא.

אינני מתעלמת מהעובדה שבית המשפט קמא ציין במספר הזדמנויות בהכרעת הדין, כי הוא מצא את עדות המתלונן מהימנה, כי נתן בה אמון, ואף התרשם שהמתלונן דיבר מ"דם ליבו", ומנגד מצא את גרסאות המערער והנאשם 2 כלא אמינות, ואף אינני מתעלמת מיתרונה היחסי של הערכאה הדיונית על פני ערכאת הערעור בהקשר זה. יחד עם זאת, וכפי שנקבע לא אחת בפסיקה, יש להזהר ממתן משקל יתר ל"אותות האמת" המתגלים מתוך התנהגות העדים במשפט, וראוי כי בית המשפט ינקוט בזהירות בהסתמכות עליהם.

יפים לעניין זה דברים שנאמרו בע"פ 9352/99 **יומטוביאן נ' מדינת ישראל** (5.10.00):

"אמנם התנהגותם של העדים, ומה שנחזה כאותות אמת, אינם חזות הכל. החזות עלולה להטעות. היא

עלולה אף להיות תחבולה ומירמה. לכן בית המשפט צריך להזהיר את עצמו לפני שהוא מבסס עצמו רק, או בעיקר, על התנהגותו של עד.

עם זאת, התנהגותו של עד עשויה להיות אמצעי יעיל לקביעת ממצאים עובדתיים על ידי בית המשפט."

ובעניין **אבשלום** נקבע לגבי המונח "אותות האמת", כדלקמן:

"על בית המשפט להפעיל את הכושר השיפוטי, ניסיון החיים והתבונה האנושית גם באמצעות ההתרשמות הישירה והבלתי אמצעית של בית המשפט מהופעת העד במהלך מסירת העדות. אך התרשמות זו אינה הכלי הבלעדי או העיקרי להכרעה בסוגיית המהימנות..."

אותות האמת במובן הצר של התרשמות מהתנהגות העדים הן המעגל הפנימי של הראיות, והפסיקה הדגישה כי על בית המשפט לעמת ולהשוות את המעגל הפנימי עם המעגל החיצוני של הראיות, קרי, עם מערך הנתונים החיצוני-האובייקטיבי הנפרס בפני בית המשפט, תוך שימוש בהגיון, בשכל הישר ובניסיון החיים..."

הנה כי כן, הפסיקה הזהירה את ערכאת הערעור שלא לסמוך אך ורק על התרשמותה של הערכאה הדיונית מאופן מסירת העדות והתנהגות העדים."

מבלי להמעיט מהתרשמותו הבלתי אמצעית של בית המשפט קמא מן המתלונן, ומחשיבותה של התרשמות זו, אני סבורה כי מכלול הבעיות העולות מהראיות שהובאו בפני בית המשפט קמא ומקביעותיו, שעיקריהן יפורטו להלן, מחייב את המסקנה כי המערער הצליח להקים ולו ספק סביר באשמתו, וכי התקיימו החריגים המצדיקים התערבותה של ערכאת הערעור.

א. סתירות וקשיים בגרסת המתלונן

כפי שהצביע הסנגור בהודעת הערעור, בגרסת המתלונן נפלו סתירות ואי דיוקים לא מעטים, בעניינים שונים, לרבות בנוגע לאופן התרחשות האירוע (מספר התוקפים, טיב התקיפה ומשך האירוע), וזאת בניגוד לקביעת בית המשפט קמא כי המתלונן חזר במספר הזדמנויות ובמועדים שונים על "ליבת האירוע" באופן דומה.

אכן, כפי שקבע גם בית המשפט קמא, לא כל סתירה בדברי עד תוביל למסקנה שאין לתת בו אמון או שלא ניתן להסתמך על עדותו לצורך הרשעה, וגם אני סבורה כי חלק מהסתירות אליהן הפנה ב"כ המערער, גם בנוגע ל"ליבת האירוע", אינן מהותיות, כי ניתן להסבירן במגבלות הזכרון האנושי, באופיו של המתלונן או בסערת הרגשות בה היה נתון, וכי הן אינן משליכות בהכרח על מהימנותו (כך למשל לגבי התרשמות בית המשפט קמא לגבי ההגזמה שנקט המתלונן באשר למשך האירוע, ואף לגבי טיב התקיפה ולשאלה אם היא כללה גם בעיטות לראש או לבטן).

יחד עם זאת, מצאתי כי חלק מהסתירות שנפלו בגרסת המתלונן הן סתירות מהותיות, שיש בהן כדי להעיד על מגמתיות

ועל נסיונו של המתלונן להסתיר או לעוות את האמת ובכך להשפיע על הכרעת בית המשפט. לטעמי, בית המשפט קמא טעה בכך שפטר סתירות אלו ללא דיון מעמיק, רק מאחר שהתרשם כי המתלונן דיבר "מדם ליבו" (פסקה 58 להכרעת הדין), או מאחר שהמתלונן היה עקבי בטענותיו כי החבלות נגרמו לו כתוצאה ממעשי המערער (פסקה 56 להכרעת הדין).

וכך, בסמוך לאחר האירוע, טען המתלונן שהותקף ע"י שני שוטרים, וזאת בשונה מגרסתו המאוחרת שעלתה מאז חקירתו במח"ש (כשלושה חודשים לאחר האירוע), אז טען כי המערער תקף אותו וכי הנאשם 2 נכח בחדר אך לא עשה דבר.

בית המשפט קמא התייחס בהכרעת דינו לסתירה זו ולסתירות נוספות, קבע כי היא ניתנת להסבר "**מאופי החוויה ומסערת רוחו של המתלונן**", וקיבל את גרסת המתלונן שבתחילה הוא תיאר את הדברים בפני בא כוחו ובפני שופט המעצרים באופן כללי. בכל הכבוד, אינני סבורה כי ניתן ליישב סתירה כה מהותית בנימוקים אלו.

כעולה מהחומר שהובא בפני בית המשפט קמא, למחרת האירוע העלה המתלונן את גרסתו לראשונה בפני בא כוחו. בעדותו של עו"ד גאוסקין הוא הבהיר כי כששאל את המתלונן לפרש החבלות על פניו, זה אמר לו שהוא הוכה על ידי שני בלשים ואף מסר לו את שמוניהם, והוא ביקש שיאמר את הדברים לבית המשפט, כדי שיתועדו. בחקירתו הנגדית, לשאלה אם המתלונן אמר שאחד או יותר הכו אותו, הבהיר עו"ד גאוסקין כי המתלונן דיבר בלשון רבים. כשהמתלונן נשאל על כך בחקירתו הנגדית, השיב כי הוא לא זוכר מה אמר לעו"ד גאוסקין, שיכול להיות שעורך הדין דיבר "בכללי", או שהוא לא הסביר לעורך הדין נכון (עמ' 21 [ההפניות להלן, יתייחסו לפרוטוקול הדיון בבית המשפט קמא]).

בפרוטוקול הדיון במעצר ימים (ת/3) שהתקיים זמן קצר לאחר שיחתו של המתלונן עם עו"ד גאוסקין, נרשמו דברי המתלונן כך:

"אחרי החקירה הבלש תומר פלאס ולידו היה החוקר מאיר סעידה. ישבתי חצי שעה עם אזיקים בידיים וברגליים, הם סגרו את הדלת ויש שם חדרים בלי מצלמות, נתנו לי מכות אולי חצי שעה, קיבלתי בעיטות לראש. באמצע הם אמרו לי שאודה ואמרתי שאין לי במה להודות..."

עיון בדבריו המפורשים של המתלונן, שכללו את שמות הנאשמים, תוך ציון שהם (ברבים) הכו אותו ואף דרשו שיודה, מקשה עד מאד לקבל את גרסתו בחקירה הנגדית כי הוא דיבר "**בכללי**", או כי הנאשם 2 עמד ליד המערער אז "**הרגשתי שהוא גם שותף**", מה גם שבהמשך הדגיש המתלונן כי לא התכוון להתלונן נגד הנאשם 2 וכי הוא לא עניין אותו (עמ' 25-26).

העובדה שבתחילה האשים המתלונן את שני השוטרים בתקיפתו ובגרימת חבלותיו, ורק בחלוף שלושה חודשים, מסיבות השמורות עמו, החליט להאשים רק את המערער, מעידה על בעיית אמינות, ועל כך שלפחות בשלב הראשוני הוא לא היסס להעליל עלילת שווא נגד שוטר.

סתירה מהותית נוספת נפלה בעדותו של המתלונן בבית המשפט, בכל הנוגע למידת היכרותו עם המערער. בחקירתו

הראשית טען המתלונן חד משמעית כי לא הכיר את המערער עובר לאירוע (עמ' 14 ש' 21), ואילו בחקירתו הנגדית, לשאלה אם לטענתו המערער הכה אותו בגלל שהוא קילל באופן כללי, השיב:

"כן. כל פעם שהייתי מגיע לתחנה הוא, הנאשם 1, היה אומר לי אישית, בלי קשר אלי, לא חוקר אותי, והיו אומרים לו שאני פה והיה אומר לי שאם אני לא רוצה להפסיק לעשות לו בלגן בשכונה שלו. היה נטפל אלי אישית" (עמ' 22 ש' 22-24).

בהמשך, השיב המתלונן כי הוא מכיר את הפרצוף של המערער, ואישר שהוא חושב שבגלל שהמערער היה נטפל אליו ושמע אותו מקלל באופן כללי, הוא קרא לו לחדר השימוע (ותקף אותו). לשאלות בדבר הסתירה המהותית בדבריו, השיב המתלונן תשובות מתחמקות ומתחכמות שלא ניתן לראות בהן הסבר כלשהו, כגון **"אני מכיר אותו הפנים שלו. טוב, אז על זה עכשיו הוא יצא זכאי? מה השאלה קשורה בכלל?"**, או **"יש מצב שהוא מכיר אותי ואני לא מכיר אותו"**, וכן **"אני מכיר אותו בתור שוטר, אולי הוא מכיר אותי ואני לא מכיר את השם שלו"** (עמ' 23).

בית המשפט קמא אמנם ראה בסתירה זו משום סתירה משמעותית, אך פטר אותה כלאחר יד בקבעו כי אין בה כדי להשליך על השאלה המהותית שבמחלוקת, היינו על השאלה אם המתלונן הוכה ע"י המערער (פסקה 56 להכרעת הדין).

לטעמי, בית המשפט קמא שגה בקביעה זו, שכן יש בסתירה מהותית זו (שכאמור לא הוסברה ע"י המתלונן) כדי להעיד על המגמתיות בעדות המתלונן. ככל הנראה המתלונן הבין כי היכרותו עם המערער והתרשמותו שהמערער נטפל אליו באופן אישי, יכולה להעלות מניע אפשרי לעלילת שווא מצדו כלפי המערער דווקא, בשונה מהנאשם 2, ועל כן ככל הנראה שיקר והסתיר היכרות זו כשנשאל שאלה ישירה בעניין זה. בשקר האמור, במגמתיות שבו, ובעובדה שהוא מבטא נסיון להסתיר מפני בית המשפט את התמונה המלאה, יש כדי להשליך על מהימנותו הכללית של המתלונן, בין אם היכרותו עם המערער היא המניע לתלונתו ובין אם לא.

סתירה נוספת נפלה בגרסתו של המתלונן לגבי נפילתו ב"פוסטה" בעת הסעתו למעצר, בסמוך לאחר השימוע. בהודעת המתלונן במח"ש (נ/2) נכתב מפי המתלונן:

"אחרי זה בלשים אחרים לקחו אותי לאוהלי קידר עם זנזנה ואז אני קיבלתי מכה לראש ואז אני זוכר שהתעלפתי בנסיעה ונפלתי לאחר שקיבלתי עוד מכה. שהגעתי לכלא... החובש לא רצה לקבל אותי כי הייתי פצוע יותר מדי והוא אמר שהוא יכניס אותי רק באישור בית החולים. אז לקחו אותי לבית חולים סורוקה..."

בעדותו הראשית תיאר המתלונן את ההתרחסות אחרת, וטען כי לאחר שהוא הגיע לכלא, הרופא שראה שהוא פצוע הורה לקחת אותו לבית החולים, ורק אז **"בדרך לפוסטה, הרגשתי סחרחורות והייתי חלש, ואני זוכר שנפלתי, התעלפתי"** (עמ' 13 ש' 19-22), ובהמשך, לשאלת התובע הוסיף **"ישבתי בפוסטה בריבוע, של פחות ממטר על מטר. איך שקיבלתי מכה, התעוררתי"** (עמ' 14 ש' 19). בחקירתו הנגדית הוסיף המתלונן **"ישבתי בזינזאנה, לאחר שהוכיתי, אני זוכר שהיו לי סחרחורות והבנתי שהתעלפתי וקיבלתי מכה, אני זוכר שקיבלתי ככה מכה והתעוררתי..."** (עמ' 21 ש' 24-25), ולשאלת הסנגור הבהיר כי קיבל מכה אחת בלבד. לשאלה מדוע אמר לחוקר

בנ/2 שהוא קיבל שתי מכות, השיב המתלונן כי הוא לא אמר דבר כזה וכי החוקר לא יודע לכתוב בעברית (עמ' 22 ש' 2-4). בהמשך החקירה הנגדית הדגיש המתלונן מספר פעמים כי מדובר במכה קטנה בלבד, ולאחר מכן אף טען שהמכה העירה אותו לאחר שהתעלף (עמ' 26 ש' 4-20), וכשנשאל מדוע בנ/2 אמר שהוא התעלף כתוצאה מהמכה ולא להיפך, טען שוב שהחוקר לא יודע עברית היטב (עמ' 26 ש' 23). לשאלה מדוע בבית החולים אמר שלא איבד הכרה בשום שלב (כעולה מהתעודות הרפואיות), השיב תחילה שהתכוון למכות שקיבל, ולאחר מכן אמר שהוא לא דיבר עם הרופא, שלא נראה לו שהרופא שאל אותו אם איבד את ההכרה, ושהשוטרים הם אלו שדיברו עם הרופא (עמ' 22 ש' 9-18).

גם בעניין זה בית המשפט קמא לא ייחס כל משמעות לסתירות האמורות (למעט אזכור קיומה של סתירה בפסקאות 55 ו-56 להכרעת הדין). לטעמי, נסיונותיו של המתלונן בעדותו לגמד את האירוע שאירע ב"פוסטה", או לשנות את עיתויו, כאילו אירע לאחר שפגש את רופא המעצר ולא לפני הגעתו למעצר, מעידים גם הם על המגמתיות שלו ועל רצונו שלא להביא בפני בית המשפט את התמונה המלאה, שכן הוא הבין שהחבטות שהוא קיבל ב"פוסטה" יכולות לספק הסבר אחר לחבלות שהציג בבית החולים, בבית המשפט ובתמונות שצולמו לאחר הדין בבית המשפט.

באופן דומה יש להתייחס לנסיונו של המתלונן להסתיר את העובדה שבעת מעצרו (לפני השימוע) הופעל כלפיו כח סביר ע"י הבלשים, כשבחקירתו הנגדית טען כי כלל לא הופעל כח כדי לעצרו, אלא הוא נעצר בעצמו כשהבין שעומדים לתפוס אותו (עמ' 19-20). הדבר עומד בסתירה לדוח הפעולה של הבלש יוני דסקלו (נ/3), שציין כי נעשה שימוש בכח כדי לתפוס את המתלונן במהלך המרדף שנוהל אחריו, ולעדונו כעד מטעם ההגנה בה הבהיר כי **"במהלך התפיסה תפסתי אותו בחלק האחורי של הכתפיים ונפלתי איתו על הרצפה"** (עמ' 69-70). הדבר אף עומד בסתירה לעדותו של עו"ד גאוסקין, אשר העיד מיוזמתו על מה ששמע מהמתלונן זמן קצר לאחר מעצרו (ולפני השימוע), ולפיו **"הוא סיפר לי על נסיבות המעצר, שאלתי אותו אם היה שימוש בכוח בזמן המעצר, הוא ענה שכן אבל כוח סביר, שהוא ברח, הפילו אותו לרצפה ועצרו אותו"** (עמ' 29).

ב. הראיות החיצוניות ומשמעותן

בית המשפט קמא מצא חיזוקים לעדות המתלונן בעיקר בראיות לגבי החבלות שנמצאו על גופו של המתלונן זמן מה לאחר השימוע, ובעדותו של עו"ד גאוסקין לפיה לא נראו על גופו חבלות בעת שהגיע לייעץ לו לפני החקירה (ולפני השימוע), אך למחרת בעת הדין להארכת מעצרו ראה את החבלות בגופו וביקש לתעדן. בית המשפט קמא ראה במכלול ראיות אלו, ובעובדה ש"**מדובר בפרקי זמן קצרים בהם היה המתלונן לאחר האירוע בחסות המשטרה או השב"ס בדרכו לבית החולים או למעצר או לבית המשפט**", כמחייב את המסקנה שהחבלות נגרמו למתלונן במהלך השימוע (פסקה 59 להכרעת הדין).

נראה לי כי במסקנה זו נפל בית המשפט קמא לכלל טעות, וכי הראיות האמורות, יחד עם ראיות נוספות שהובאו בפניו, אינן מובילות למסקנה חד משמעית לפיה החבלות נגרמו למתלונן במהלך השימוע דווקא, ובוודאי שאינן מובילות למסקנה חד משמעית כי החבלות נגרמו ע"י המעצרים.

כאמור, בפני בית המשפט קמא עמדו ראיות ולפיהן במהלך מעצרו של המתלון הופעל כלפיו כח סביר, שכלל את הפלתו לרצפה. אמנם, הפעלת כח זו ככל הנראה לא גרמה לחבלה שעל פניו של המתלון, שכן סביר להניח שהיא היתה נראית ע"י הסגור שהגיע ליעד לו, ע"י החוקר שחקר אותו, או אף ע"י המערער והנאשם 2 בעת השימוע. יחד עם זאת, לא מן הנמנע שאותה הפעלת כח גרמה לחבלה בחלק האחורי של רגלו השמאלית של המתלון. בהקשר זה ראוי לציין כי מהתמונות (ת/5) עולה כי המתלון לבש מכנסיים ארוכים, כך שגם אם החבלה נגרמה בעת מעצרו, לא ניתן היה לראותה בעת החקירה או השימוע (ועו"ד גאוסקין אף העיד שהוא לא זוכר אם בדיון המעצר המתלון הראה לו חבלה זו, או רק דיווח עליה). זאת ועוד, קשה ליישב בין חבלה זו, בחלק האחורי של הברך, לבין תיאורו של המתלון כי המערער תקף אותו באגרופים ובעיטות, כשהוא יושב על כסא.

בהתחשב בכל אלו, תמונה קביעתו של בית המשפט קמא, כי התזה שהעלתה ההגנה לפיה המתלון נחבל במהלך מעצרו, חסרת כל תימוכין (פסקה 65 להכרעת הדין). אמנם, המאשימה לא ייחסה למערער את החבלה שנגרמה למתלון ברגל, ולא בכדי, ואולם, לא ניתן להתעלם מכך שלחבלות אלו ניתן משקל ממשי במהלך המשפט. בקצרה אפנה לכך שהמתלון עצמו ייחס למערער את החבלה ברגל (נ/2), שחוקר מח"ש סבר כי הבעיה העיקרית בגרסת המערער והנאשם 2 היא שאין להם הסבר לחבלה ברגל (עמ' 38 ש' 25-27, עמ' 40 ש' 5-7), ושניתנו לחבלה ברגל מספר התייחסויות בהכרעת הדין, על אף שבסופו של דבר המערער לא הורשע בגרימתה.

בנוסף, הובאו בפני בית המשפט קמא ראיות לכך שבדרכו לבית המעצר, זמן קצר לאחר השימוע, המתלון נפל פעמיים ב"פוסטה", נחבט בראשו, ואף התעלף כתוצאה מכך (נ/2). העובדה שאירוע זה אירע לאחר שעו"ד גאוסקין פגש לראשונה במתלון, ולפני הגעתו לבית החולים (ולא מן הנמנע שדווקא כתוצאה מאירוע זה הוא נשלח לבדיקה בבית החולים), כשלעצמה מעמידה בספק רב את קביעתו הנחרצת של בית המשפט קמא כי החבלות נגרמו למתלון במהלך השימוע.

מאחר ועניין הנפילה הועלה ע"י המתלון עצמו בנ/2, לא ברור מדוע קבע בית המשפט קמא כי לא הובאה בפניו כל ראיה לעניין זה (פסקה 65 להכרעת הדין), והרי עצם העובדה שהמתלון ניסה לגמד את האירוע במהלך עדותו, והסתירות שנפלו בעדותו בעניין זה, אינם מחלישים את הראיות שהובאו בפני בית המשפט קמא בנוגע לאירוע זה, אלא להיפך.

בהקשר זה ראוי לציין, כי בית המשפט קמא זקף לחובת המערער את העובדה שבסופו של דבר הוא בחר שלא להעיד את השוטרים שהסיעו את המתלון ב"פוסטה", ללא כל הצדקה. גם אם סבר בית המשפט קמא כי לא די בגרסת המתלון להוכחת הנפילה ב"פוסטה", הרי שלטעמי המחדל בהבאת השוטרים אמור היה להזקף לחובת התביעה.

כאמור, הדיווח אודות נפילתו של המתלון ב"פוסטה" עלה כבר בחקירתו ביום 29.5.11 (נ/2), והמשמעות של נפילה זו היתה ידועה היטב ליחידה החוקרת, שכן בשיחה שניהל החוקר עם המתלון ביום 15.1.12, הוא ציין **"הודעתי לנ"ל כי החבלות בראשו אינן יכולות להיקשר באופן ישיר מהמכות שקיבל מתומר, מאחר והוא בעצמו טען כי הוא נפל בניידת בדרכו למעצר ונחבל בראש"** (ת/13), אך למרות זאת, לא טרחה היחידה החוקרת לחקור עניין זה והסתפקה בשיחה טלפונית עם אחד העדים שאמר שלא ראה מה קרה. בית המשפט קמא לא נתן כל משקל למחדל החקירה האמור, להסבריו הקלושים של החוקר בעניין זה (כעולה מעמ' 39 ש' 17-31), ולנזק הראייתי שנגרם בעקבות כך למערער, ולדיו, היה על המערער לאתר את השוטרים ולהביאם לבית המשפט, כדי להעיד על אירוע שלא תיעדו בזמן

אמת, כארבע שנים לאחר האירוע.

בהערת אגב יצוין, כי גם בנוגע למידת השימוש בכח בעת מעצרו של המתלון ותרומתו האפשרית לחבלות שנגרמו למתלון, לא נערכה כל חקירה ע"י היחידה החוקרת (וראו לענין זה עדות החוקר בעמ' 40 ש' 16-עמ' 41 ש' 2).

אשר לאפשרות שמקורן של חבלות המתלון בהטחת ראשו בקירות במהלך השימוע, בית המשפט קמא דחה אותה, מהטעמים הבאים: מאחר והוא האמין לגרסת המתלון, מאחר והנאשמים לא ציינו שראו שנגרמו לו חבלות במהלך האירוע (פסקה 56 להכרעת הדין), ולאור מיקום החבלה בפניו של המתלון (פסקה 63 להכרעת הדין). לגבי הנימוק האחרון ציין בית המשפט קמא :

"כעולה מהראיות השונות המתלון נחבל בשקע מתחת לעינו. הדעת נותנת כי הטחת ראש בקיר, שהוא משטח ישר, תגרם לחבלה בחלקים החיצוניים של הפנים קרי המצח, עצמות הלחיים, סנטר, וכולי ואולם החבלה נמצאה דווקא בחלק פנימי - תחתית העין".

בנימוק זה נפלו, לטעמי, שתי בעיות מרכזיות.

האחת- ראוי כי בית המשפט יזהר מקביעת ממצאים בעניינים המצריכים מומחיות מיוחדת, כאשר המאשימה לא הציגה בפני בית המשפט עדות מומחה ולפיה החבלות על פניו של המתלון לא יכלו להגרם כתוצאה מהטחת ראשו בקיר, כגרסת הנאשמים.

השניה והעיקרית- עיון בתמונותיו של המתלון (ת/5) מעלה כי תיאור החבלה ע"י בית המשפט קמא אינו מדויק, שכן בתמונות ניתן לראות סימנים אדומים בצד השמאלי של פניו מאזור הרקה ועד מתחת ללחי, לרבות סימן חבלה כחול בזווית עין שמאל ומתחת לעפעף. סימנים אלו, הנמשכים כאמור לאורך הצד השמאלי של הפנים, לרבות על המצח ועצמות הלחי, יכולים בהחלט להתיישב עם הטחת צדו של הראש בקיר, ובהעדר עדות מומחה הקובעת אחרת, ניתן לקבוע כי הם יכלו להגרם גם כתוצאה מההתנהגות שתיארו המערער והנאשם 2 בעדויותיהם.

לאור כל האמור לעיל, הרי שאין בעדותו של עו"ד גאוסקין או בחבלות שנמצאו על פניו של המתלון, כדי להוות ראיות חותכות לחיזוק עדותו של המתלון, ואף יש בראיות הנוספות שהובאו בפני בית המשפט, בעיקר לגבי נפילתו של המתלון ב"פוסטה" לאחר האירוע, כדי להקים ספק סביר לטובת המערער.

ג. קשיים נוספים בקביעותיו של בית המשפט קמא

בית המשפט קמא התייחס לאופן מסירת גרסת המתלון כמחזקת את מהימנותו, ובכלל זה התייחס לעובדה שהמתלון חזר על גרסתו במספר הזדמנויות (טיעון שחזר על עצמו מספר פעמים בהכרעת הדין), לאופן תיאורו את השתלשלות העניינים עד לתקיפה (בקשתו להתקשר לחברתו והקללות שקילל את הנאשם 2) המתיישב עם עדויות הנאשמים ואף מבסס מניע לתקיפתו, ולכך שהוא טען כי רק המערער תקף אותו ולא הפליל בכך את הנאשם 2, למרות שעליו כעס אותו קילל (פסקה 51 להכרעת הדין).

לא מצאתי שיש בנימוקים אלו כדי לחזק את מהימנות המתלון.

איני רואה כל ערך ראיתי בכך שהמתלון חזר מספר פעמים על גרסתו לפיה הותקף על ידי המערער (בהקשר זה ראו י.קדמי, **על הראיות חלק שני** (2009) בעמ' 874 ואילך, בכל הנוגע לכלל כנגד סיוע עצמי); בנוסף, ודווקא לאור החשיבות שבמיידיות מסירת התלונה, לא ניתן להתעלם מן הסתירות המהותיות שנפלו בין גרסתו הראשונית של המתלון לבין גרסתו המאוחרת במח"ש ובבית המשפט.

גם העובדה שהמתלון תיאר את מהלך האירועים שלפני השימוע, באופן דומה לעדויות הנאשמים, או שתיאור זה מבסס מניע אפשרי לתקיפתו, אינה יכולה להוות נימוק לביסוס מהימנותו.

ראשית, באותה מידה ניתן לומר כי הדבר מחזק את גרסת המערער והנאשם 2, שכן יש בכך להסביר את כעסו של המתלון שהביא להטחת ראשו בקיר, כשדרישותיו לשוחח עם חברתו לא נענו.

ושנית, בית המשפט קמא התעלם בהכרעת דינו מכך שלפי גרסת המתלון (ואף לפי כתב האישום), המניע להכאתו לא היו דווקא הקללות שקילל את הנאשם 2, אלא דרישתו של המערער במהלך התקיפה שיודה בעבירות שיוחסו לו. נראה לי כי לא בכדי התעלם מכך בית המשפט קמא. המדובר בגרסה הזויה ובלתי הגיונית, בשים לב לכך שלמערער לא היתה כל נגיעה לאירוע בגינו נעצר המתלון, פרט להיותו קצין תורן באותו מועד, לא היה לו שום אינטרס לכפות הודאה על המתלון בכלל ולאור חומר החקירה נגד המתלון בפרט (כפי שהמערער אף טען בעדותו), וגרסה זו אף מופרכת מעצם העובדה שהמתלון לא נלקח לחקירה נוספת (כדי למסור הודאה) לאחר השימוע.

לא מצאתי חיזוק של ממש למהימנות המתלון גם בעובדה שהוא טען שרק המערער תקף אותו, ולא אמר זאת על הנאשם 2, עליו כעס לפני השימוע. כאמור, בתחילה המתלון לא בחל גם בהאשמת הנאשם 2 בתקיפתו, ועשה זאת אפילו בפני בית המשפט שדן במעצרו, בודעו שהדבר יוביל לחקירה פלילית, וחזר בו מהאשמתו את הנאשם 2 רק בחלוף שלושה חודשים. זאת ועוד, לא מן הנמנע שהיה למתלון מניע להעליל עלילת שווא נגד המערער ולא נגד הנאשם 2, או שהמניע נגד המערער התחזק עם הזמן, ולכן הוא שינה מגרסתו עת נחקר במח"ש ובבית המשפט.

ד. אופן הערכת מהימנות המערער וסוגיית המניע

למעלה מן הנדרש (שכן אני סבורה שדי בבעייתיות שתוארה לעיל כדי להקים ספק סביר לזכות המערער), ראיתי חובה להתייחס בקצרה לאופן בו העריך בית המשפט קמא את מהימנותו של המערער, ולסוגיית המניע של המתלון להעליל נגדו עלילת שווא.

באופן כללי אציין, כי נראה שבית המשפט קמא בחן את עדות המערער באופן ביקורתי יותר מהאופן בו בחן את עדות המתלון, ובשונה מההתייחסות לעדות המתלון, הוא נתן משקל משמעותי גם לסתירות שאינן מהותיות (כמו למשל הדין הנרחב בשאלה מי הודיע לחברתו של המתלון על מעצרו, או בשאלה מה היו פעולותיהם של הנאשמים במסגרת הפעלת כח סביר לריסון המתלון).

בנוסף, חלק נכבד מהתייחסות בית המשפט קמא לבעייתיות בגרסאות הנאשמים, קשור להתנהלותו של הנאשם 2, אשר מסיבות השמורות עמו, לא רצה לפרט בחקירתו את חלקו של המערער באירוע, התנהלות שאינה יכולה להזקף לחובת המערער.

זאת ועוד, בית המשפט קמא קבע כי גרסתו של המערער היתה מתפתחת והשתנתה ככל שנחשפה בפניו התמונה העובדתית, והפנה לחקירתו במח"ש (ת/6). עיון בת/6 מעלה כי המערער נחקר לראשונה כארבעה חודשים לאחר האירוע, אך למרות חלוף הזמן החוקר לא איפשר לו לרענן את זכרונו, ולו מטופס השימוע שערך, וכי הוא הדגיש שאינו זוכר פרטים מדויקים לגבי האירוע. במהלך החקירה, חזר המערער על גרסתו הבסיסית שהמתלון השתולל בחדר, ושהוא לא תקף אותו אלא השתמש בכח סביר כדי לרסנו, וכשהתבקש להתייחס לחבלות שנגרמו למתלון, השיב מטבע הדברים תשובות היפותטיות לגבי מקור החבלות. מכך לא ניתן, לטעמי, להסיק כי המערער התאים את תשובותיו לראיות שהוצגו בפניו, או שעדותו אינה אמינה.

בנוסף, קבע בית המשפט קמא כי העובדה שהמערער לא כתב דוח על האירוע מעלה תמיהות ונזקפת לחובתו, וייחס לחובתו גם את העובדה שבדוח שכתב הנאשם 2 לפי הוראתו (ת/15), אין כמעט התייחסות לחלקו באירוע. בכל הכבוד, וגם אם בית המשפט קמא סבור כי ראוי היה שהמערער יכתוב דוח אודות האירוע, אינני סבורה כי ניתן לזקוף זאת לחובתו בעת הערכת מהימנותו. באותה מידה ניתן היה לומר שהעובדה שהמערער לא כתב דוח אודות האירוע, והסתפק בהנחיית הנאשם 2 לכתוב דוח, דווקא מעידה על כך שהוא לא תקף את המתלון, ולכן לא ייחס לאירוע חשיבות גדולה ולא חשב שתדרש עדותו בנושא.

אשר לסוגיית המניע של המתלון להגיש תלונה נגד המערער דווקא, הרי שלטעמי בית המשפט קמא ייחס לה חשיבות רבה מדי בהכרעת הדין, ראה חשיבות להפריך את טענות המערער בעניין זה, ואף זקף לזכות המתלון את העובדה שמעולם קודם לכן לא הגיש תלונה נגד שוטרים.

מעבר לכך שנאשם אינו מחויב לספק לבית המשפט מניע אפשרי של עד להעליל נגדו, ושמטבע הדברים לא תמיד יצליח בית המשפט לקבל במהלך המשפט תמונה מלאה של כל האינטרסים הסמויים המניעים את המעורבים, הרי שבעניינו די בעובדה שמדובר בשוטר הפועל נגד המתלון מכח תפקידו, ובעיקר כשמדובר בשוטר המצוי בתפקיד רגיש כקצין מודיעין ובמתלון בעל מעורבות פלילית קודמת, כדי להקים מניע אפשרי כזה. יתרה מכך, המתלון עצמו חשף בחקירתו הנגדית, אגב אורחא, מניע אפשרי לכך, באמרו שהמערער נהג להטפל אליו כל אימת שהגיע לתחנה.

לסיכום:

סקרתי לעיל את הקשיים העיקריים העולים מהראיות שהובאו בפני בית המשפט קמא ומהכרעת הדין, שלדעתי מקימים ספק סביר באשמתו של המערער.

לכל האמור אוסיף, כי קריאת הכרעת הדין מעוררת תחושה לא נוחה, לפיה בית המשפט קמא הפך את נטל ההוכחה ודרש למעשה מהנאשמים להוכיח את חפותם, או לכל הפחות הכריע על פי מאזן ההסתברויות, כי גרסת המתלון הגיונית או סבירה יותר בעיניו מגרסת הנאשמים, זאת תחת בירור השאלה האם גרסת הנאשמים הצליחה להקים ספק

סביר בראיות התביעה.

לא למותר לציין, כי לדעתי בתיק זה היה מקום לזהירות כפולה ומכופלת של בית המשפט קמא בבואו להסיק מסקנות מהראיות שהובאו בפניו.

ראשית, ומאחר שעדותו של המתלונן היא עדות יחידה, מוטלת על בית המשפט חובת האזהרה העצמית, בטרם ירשיע את המערער על בסיסה, ומשמעותה של חובה זו אינה טכנית-הצהרתית בלבד, אלא שעליו לבחון את אותה עדות יחידה בקפידה יתרה, ולהתייחס באופן מדוקדק וביקורתי לקשיים הנובעים ממנה; ושנית, לאור תפקידו הרגיש של המערער כקצין מודיעין, והקלות היתרה בה עבריין הבא עמו במגע יכול לפגוע בו ובעבודתו בדרך של הגשת תלונה שקרית, ראוי כי בית המשפט יזהיר עצמו שבעתיים בטרם הרשעה.

יפים בהקשר זה הדברים שכתב בית המשפט קמא עצמו בכל הנוגע לזיכוי הנאשם 2 מחמת הגנה מן הצדק, לגבי החובות המוגברות החלות על מח"ש בבואה להגיש כתב אישום נגד שוטר, נוכח מורכבות עבודתו וההשלכות של העמדתו לדין (פסקאות 38-39 להכרעת הדין), וראוי היה כי בית המשפט קמא יחילם גם על המערער, לפני הכרעה בעניינו.

לאור כל האמור לעיל, אציע לחבריי לקבל את הערעור, להורות על זיכוי של המערער מהעבירה שיוחסה לו, וכפועל יוצא לבטל את העונשים שהוטלו עליו.

גילת שלו, שופטת

הנשיאה רויטל יפה כ"ץ:

אני מסכימה.

רויטל יפה-כ"ץ, נשיאה

יואל עדן, שופט

אשר על כן, הוחלט כאמור בחוות דעתה של השופטת ג. שלו, לקבל את הערעור ולהורות על זיכוי של המערער.

ניתן היום, ג' תשרי תשע"ז, 05 אוקטובר 2016, במעמד הצדדים.

גילת שלו, שופטת

יואל עדן, שופט

רויטל יפה-כ"ץ, נשיאה
אב"ד